

US WURK XLVIII (1999), p. 75

1370 Op it mêd 1-2] *Paulien Rijkhoek, On Degree Phrases & Result Clauses. Groningen Dissertations in Linguistics 27. Groningen (1998).*

Yn har dissertaasje ûndersiket Rijkhoek ûnder oaren de struktuer fan 'zinnen van graadaanduidend gevolg', sa't it yn it Hollânsk sa moai hyt. Dat binne sinnen lykas *Ik ha safolle boeken kocht [dat se net yn 'e kast passe]*. Hja lit sjen dat resultative sinnen in protte oerienkomsten ha mei de lykskikkende konstruksje, de ferlykjende konstruksje en betreklike bysinnen en wol der op út dat alle fjouwer ferbiningen deselde struktuer ha. Resultative sinnen binne neffens har konjungearre mei de haadsin of in part dêrfan. Fan streekrjucht belang foar de frisistyk is haadstik 6 fan 'e dissertaasje. Dêr bringt Rijkhoek de Fryske resultative sinnen op it aljemint. Yn it Frysk kinne sokke sinnen ek haadsinfolchoarder ha (ferl. *Ik ha safolle boeken kocht [dat se passe net yn 'e kast]*). De haadsinskaaimerken fan 'e resultative sin litte neffens Rijkhoek klear sjen dat sokke sinnen konjungearre wêze kinne oan 'e haadsin. Oft de resultative sin konjungearre is oan in part fan 'e haadsin, is haadsinfolchoarder yn it Frysk net mooglik. In sin lykas *[Safolle boeken kocht [dat se net yn 'e kast passe]] ha ik net*, dêr't in kloft fan tiidwurd + foarwerp mei de resultative sin dy't der byheart foaropset is, kin der op troch, mar haadsinfolchoarder yn 'e resultative sin is no útsletten (ferl. **[Safolle boeken kocht [dat se passe net yn 'e kast]] ha ik net*).

(jarich hoekstra)

Teake Hoekema, 'Ta it Frysk 44: heilingen'; 'Ta it Frysk 45: jûchhei', Lyts Frisia 47 (1998), 51-52.

Yn dizze jefte fan *Lyts Frisia* steane twa wurdstúdzjes fan Teake Hoekema. Yn 'e earste jout er koart kommintaar by Ph.H. Breuker syn ferklearring fan it wurd *heilingen* (ûntstien út *heiligen* troch suffikssubstitúsje fan *-ing* foar *-ich* lykas yn *Jaring* foar *Jarich*). Yn it twadde jout er de etymology fan it útropwurd *jûchhei* (Dútsk *juchhe*, Eastenryksk *juchhei*).

(jarich hoekstra)

A.A. Weijnen, 'Etymologische pogingen bij het verklaren van enige dialectwoorden', Trefwoord 13 (1998-1999), 178-182.

Yn dit artikel komme ûnder oaren op it aljemint Westflaamsk *boot/bote*

US WURK XLVIII (1999), p. 76

'skeaf tursken nôt (flaaks)/*boten* 'slaan, klopje' (spitigernôch sûnder ferwizing nei W.J. Buma, *Us Wurk* 7 (1958) 90-95 oer Nijfrysk *beate*, *baetsje* en *baeitsje* 'bondel flaaks'), Westflaamsk *dotsen* 'stjitte (sa't skiep en geiten mei de kop dogge)/Noarsk & Sweedsk (dial.) *dutta* 'licht oanstompe' (ferl. Frysk *dosse* 'stompe; bosterje'), Drintsk/ Grinslânsk en Frysk *flij* 'flues op 'e molke' (Weijnen wiist op besibbe Baltyse wurden) en wjergaders fan Frysk *swiid* 'prachtich' (bgl. Feluwske *zwiej* 'geil', Boekenooien *swijdig* 'gâns', Hollânsk *gezwind*, Grinslânsk *swiet* 'fluch, tige, prachtich, gâns, geunstich').

(jarich hoekstra)

David L. Gold, 'An Instance of Convergence: Frisian witte and Yiddish mideye', *Leuvense Bijdragen* 87 (1998), 151-153.

Gold hat yn Tiersma syn besprek fan 'e bondel *Wurdfoarried en wurdgrammatika* (Ljouwert 1988) in koarte beskriuwing fûn fan Siebren Dyk syn bydrage oer it foarheaksel *witte-* (< *wa wit hoe*). Hy meldt dat it Yiddish in bywurd *mideye* 'extremely, absolute' hat (< *mi yoydeya* 'wa wit') en konkludearret: "This, then, is another of the many examples of convergence that may be found in the world's languages." Wer in stikje klear!

(jarich hoekstra)

Durk Veenstra, 'Merkwaardige vormen van de werkwoorden hebben, doen, slaan en zien in het Fries'. Yn: G.J. de Schutter, J. Tældeman & A. Wijnen (red.), *R - zes visies op een kameleon (= themanummer Taal en Tongval 7)* (1994), 110-136

Veenstra giet yn dit stik nei wêr yn it Fryske taalgebiet oft de tiidwurden *hawwe*, *dwaan*, *slaan* en *sjen* mei in notiidsstamme op einichste *-[r]* foarkomme kinne, yn watfoar fonologyske omkriten oft dy stamme oan 't ljocht komt en hoe't it ûntstean fan dy *-[r]* ferklearre wurde moat. It giet, sa docht bliken, om in (noard)eastlik ferskynsel. De *-[r]* komt foar by tiidwurden mei in stamme op in *[a]* of *[o]*, (koarte) lûden dy't gjin heallûdynfoeging ôftwinge kinne, wannear't der in wurd nei komt dat mei in lûd begjint; it opkommen fan de *-[r]* moat dan ferklearre wurde as it risseltaat fan regelomkearing. Veenstra nimt oars oan dat de oanbelangjende tiidwurden yn 'e oanbelangjende hoeke fan it Fryske taalgebiet twa no-tiidsstammen (krigen) hawwe, ien sûnder *-[r]* en ien mei. It stik hat in soad fan Veenstra syn bydrage '*Ik har, wy har(re)*: de *r* yn it notiidsparadigma fan *ha(ww)* en yn dat fan *dwaan*, *slaan* en *sjen*' (*Us Wurk* 43 (1994), 69-96).

(willem visser)

Jehannes Ytsma, 'Ten foet, twa foeten? Oer brekking by skoalbern', *De Pompeblêden* 67 (1996), 28-29.

Ytsma giet nei oft der ek ferbân is tusken it faak foarkommen fan in wurd en brekking. Omdat der gjin sifers oer wurdfrekwinsje yn it sprut-

US WURK XLVIII (1999), p. 77

sene Frysk binne, hat er de frekwinsjesifers fan it Nijfryske korpus fan 'e taal databank fan 'e Fryske Akademy brûkt. Hy nimt oan dat de frekwinsje fan wurden yn it skreaune Frysk wol wat seit oer de gebrûksfrekwinsje fan dyselden yn it sprutsene Frysk. It ferbân is der, docht bliken. Sa't it liket makket it faak foarkommen fan in wurd it oaneigenjen fan 'e brekking, in net-trochsichtich taalkundich ferskynsel, wat minder dreech.

(willem visser)

S.T. Hiemstra, 'Frysk en Standertfrysk: ôffreding, op- en útbou (I en II)', De Pompeblêden 68 (1997), 72-75; De Pompeblêden 69 (1998), 5-7.

Hiemstra docht in pear grepen út 'e skiednis fan it tinken oer de noarm fan it Frysk en fan it besykjen om ta in fêste standert foar it Frysk te kommen. Hy giet foaral nei wat Gysbert Japicx, Johannes Hilarides, Joast Halbertsma en Douwe Kalma oan taalbou en taalnormearring dien hawwe. As lêste besjocht er watfoar rolle oft de provinsje op dit stik fan saken spylje kinne en moatte soe.

(willem visser)

Sanford A. Schane, 'Diphthongization in Particle Phonology'. Yn: J. Goldsmith (red.), The Handbook of Phonological Theory. Oxford: Blackwell Publishers (1995), 586-608 (benammen 597-600).

Yn it ramt fan syn Particle Phonology jout Schane in beskriuwing en fonologyske ferantwurdiging fan brekking, lykop mei en as in foarm fan ferkoarting. Foar de feiten basearret er him op 'e artikels 'Some Phonetic Aspects of Breaking in West Frisian' fan De Graaf en Tiersma (*Phonetica* 37 (1980), 109- 120) en 'Frisian breaking. A hypothesis about its historical development' fan Van der Meer (*Us Wurk* 26 (1977), 9-24). Sa't it liket hat er Van der Meer syn dissertaasje fan 1985 net ta syn foldwaan hân en Booij syn reaksje yn it *Journal of Linguistics* fan 1989 likemin.

(willem visser)

Jarich Hoekstra, "'Iampck ist en iette iamcker wirtet mecke". Jitris oer it komôf fan Nijfrysk jamk', It Beaken 60 (1998), 1-14.

Lyts fyftich jier nei Buma syn stúdzje oer it komôf fan it wurd *jamk* yn *It Beaken* komt Hoekstra mei in nije etymology. Hy nimt oan dat 'evenlik' de grûnfoarm is en giet wiidweidich yn op alle lûd- en betsjuttingsûntjouwingen dy't har foardien hawwe moatte.

(willem visser)

Makoto Shimizu, 'Die westfriesische 'Brechung' und 'Kurzung' im Hinblick auf die germanische Sprachtypologie'. Yn: Die Deutsche Literatur (Doitsu Bungaku), Herausgegeben von der Japanischen Ge-

US WURK XLVIII (1999), p. 78

sellschaft für Germanistik (1997), 17-27.

Dit is in artikel yn it Japansk, dat op s. 25-27 aldergeloks yn it Dútsk gearfette wurdt. Shimizu sjocht brekking as in gefolch fan it stribjen fan it Frysk nei koarte rimen, dy't leafst út ien koarte fokaal besteane. Dêrom nimt er ek oan, dat it heallûd fan it opgeande twilûd ta de oanset fan 'e syllabe heart en dat der yn Fryske polysyllabyske wurden tusken twa fokalen gjin ambisyllabyske konsonanten binne, wannear't de earste fokaal koart is. As lêste seit er ien en oar oer de morfologisearring fan brekking, dy't er ferliket mei dy fan 'e Umlaut yn it Dútsk.

(willem visser)

Anne Dykstra, 'A Dictionary of Frisian'. Euralex Newsletter, Autumn 1996, 1-4 (opnommen yn: International Journal of Lexicography 9, Number 3)

Dykstra jout in koart oersjoch fan 'e ûntsteansskiednis fan it Wurdboek fan de Fryske Taal, dêr't sûnt it oprjochtsjen fan 'e Fryske Akademy yn 1938 oan wurke wurdt.

(willem visser)